

УПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ КЛІНІЧНИХ ПРОТОКОЛІВ: НОВА ЯКІСТЬ МЕДИЦИНИ³⁹

Міністерство охорони здоров'я спільно з Міністерством юстиції України та фахівцями в галузі охорони здоров'я надали роз'яснення щодо особливостей впровадження міжнародних клінічних протоколів в Україні, їх переваги та важливості використання в лікарській практиці.

Завдяки активній співпраці Міністерства охорони здоров'я й Міністерства юстиції України та юридичній підтримці Офісу ефективного регулювання впровадження міжнародних клінічних протоколів в Україні стало реальністю.

Підписання Наказу, який дозволяє закладам охорони здоров'я використовувати у своїй роботі міжнародні клінічні протоколи, — це дійсно важливий крок на шляху реформування системи охорони здоров'я України.

Адже зміни в галузі неможливі без підвищення якості надання медичної допомоги, а невід'ємною частиною реформування національної системи охорони здоров'я має стати її перехід від медицини, заснованої на авторитеті, до медицини, заснованої на доказах. Саме тому використання у лікарській практиці нових клінічних протоколів — один із найважливіших шляхів впровадження доказової медицини в Україні.

Міністерство юстиції провело державну реєстрацію наказу Міністерства охорони здоров'я, який дає можливість українським лікарям використовувати міжнародні протоколи лікування та найпередовіші методики надання медичних послуг.

«Спільно з Міністерством охорони здоров'я ми завершили процес імплементації дуже важливого для всіх наших громадян рішення. На виконання доручення Уряду, незважаючи на величезний спротив з боку певних псевдоекспертів, учора Мін'юстом було зареєстровано рішення МОЗ про запровадження в Україні нових клінічних протоколів», — зазначив Павло Петренко, очільник Мін'юсту.

Заступник Міністра охорони здоров'я **Олександр Лінчевський** наголосив, що впровадження доказових клінічних протоколів несе за собою переваги як для лікарів і пацієнтів, так і для системи охорони здоров'я в цілому.

«Це дозвільний наказ. Він нарешті дає право лікарям використовувати ефективні методи діагностики та лікування. Цей наказ — це захист для лікаря, він позбавляє необхідності лікувати за застарілими стандартами. Відповідно, виграє пацієнт, який отримує дійсно якісну медичну допомогу. Система починає орієнтуватися на потреби пацієнта, а не адаптуватися під можливості закладів охорони здоров'я».

Дослідження BRDO (Офісу ефективного регулювання) показали, що українське регуляторне поле засмічене — близько 35% актів застарілі, неактуальні та неефективні. Тому Офіс ефективного регулювання працює

над переглядом і скасуванням таких застарілих нормативно-правових актів. Офіс спільно з МОЗ України розробили проект наказу, який є досить новаторським з юридичної точки зору.

Як зазначив **Олексій Гончарук**, голова BRDO: *«Це один із рідкісних випадків, коли суб'єкти господарювання — заклади охорони здоров'я та лікарі — приватні підприємці зможуть напряму використовувати іноземне регулювання — процедуру лікування. При цьому під час застосування іноземних процедур права пацієнтів будуть захищені».*

Можливість використання міжнародних стандартів у клінічній практиці була позитивно оцінена практикуючими лікарями, представниками профільних медичних асоціацій України. **Максим Соколов**, співзасновник Асоціації інтервенційних кардіологів України, слушно зазначив: *«Впровадження міжнародних клінічних протоколів — це важливий крок уперед, це європеїзація усієї української медицини. Але не потрібно забувати, що пацієнтів лікують не протоколи, а люди. Протоколи — це інструмент, і скільки б не було видано наказів, до поки лікарі, профільні асоціації не візьмуть цей інструмент і не почнуть впроваджувати його в життя — зміни не настануть. Це наша з вами відповідальність».*

Юрій Кучин, голова комітету з освіти та міжнародних зв'язків Асоціації анестезіологів України, порушив питання недосконалості українських локальних протоколів, які є обов'язковими до виконання в закладах охорони здоров'я.

«Часто локальні протоколи базувалися на матеріалах інформаційних джерел різної давнини та клінічному досвіді розробника. Однак затвердження такого «протоколу» печаткою міського або обласного управління охорони здоров'я надавали цьому документу більшу вагомість, ніж найновіший міжнародний протокол або клінічна настанова, що містять рекомендації рівня доказовості 1А (це означає доведену в багатьох дослідженнях беззаперечну перевагу рекомендованого способу). Тепер лікуючий лікар отримає у свої руки вагомий інструмент аргументації», — підсумував Юрій Кучин.

Основними зауваженнями щодо впровадження міжнародних клінічних протоколів є тези про відсутність умов, недостатність фінансування галузі, незнання лікарями англійської мови, відповідно — неможливість дотримуватись міжнародних стандартів в українських реаліях. **Алла Вінницька**, головний лікар Лікарні ізраїльської онкології LISOD, відповідаючи на це запитання, наголосила: *«Ми не маємо права позбавляти наших пацієнтів шансів на одужання лише через свою неосвіченість, низьку кваліфікацію чи незнання іноземної мови. Пацієнт має право бути вилікованим. І найчастіше це не потребує значних фінансових витрат, потрібен грамотний підхід до лікування. Нарешті, ми робимо крок до цивілізованої європейської медицини».*

³⁹ Публікація МОЗ 25.04.2017.